

2nd International Scientific
and Practical Internet Conference

«Impact of Artificial Intelligence and
Other Technologies on Sustainable Development»
ISBN 978-617-8293-39-0

Editorial board of International Electronic Scientific and Practical Journal «WayScience»
(ISSN 2664-4819 (Online))

The editorial board of the Journal is not responsible for the content of the papers and may not share the author's opinion.

Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference, December 18-19, 2024. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine, 267 p.

ISBN 978-617-8293-39-0

2nd International Scientific and Practical Internet Conference "Impact of Artificial Intelligence and Other Technologies on Sustainable Development" is devoted to research and innovative solutions that affect the modern world.

Topics cover all sections of the International Electronic Scientific and Practical Journal "WayScience", namely:

- public administration sciences;
- philosophical sciences;
- economic sciences;
- historical sciences;
- legal sciences;
- agricultural sciences;
- geographic sciences;
- pedagogical sciences;
- psychological sciences;
- sociological sciences;
- political sciences;
- philological sciences;
- technical sciences;
- medical sciences;
- chemical sciences;
- biological sciences;
- physical and mathematical sciences;
- other professional sciences.

АНАЛІТИЧНЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**Федотова О.О.**

доктор іст. наук

професор кафедри інформаційної діяльності

Маріупольський державний університет, м. Київ, Україна

<http://orcid.org/0000-0002-5665-8712>

Сьогоднішній розвиток людини та соціуму характеризується тенденціями, які спираються на вміння прогнозувати майбутнє. Інформаційний ринок вимагає від організацій фахового підходу до планування діяльності. Тому передбачення є необхідною умовою ефективного розвитку підприємств та установ будь-якої сфери.

Необхідність оперативного реагування на кон'юнктуру ринку та швидкоплинність економічної ситуації, стрімке збільшення обсягів інформації, що вимагає оброблення, недостатня визначеність поведінки виробничих систем, можливість використовувати сучасні інформаційні технології вимагають оптимізації процесів управління, що передбачає проведення їх прогнозування.

З урахуванням сказаного, сьогодні суттєво зростає роль інформаційно-аналітичної роботи як сукупності операцій з отримання, збирання, аналізу, опрацювання, пошуку, поширення інформації, а також низки допоміжних процесів, що сприяють їх підтримці [7]. Помітне місце у згаданій діяльності посідають оглядово-аналітичні документи, призначенням яких є інформаційний супровід управлінських рішень та формування системи підтримки основної діяльності споживачів інформації [4]. Вказані матеріали важливі з погляду на те, що вони допомагають з'ясувати тенденції та перспективи розвитку певної галузі шляхом прогнозування.

Загалом прогнозування є операцією із вивчення майбутнього. Сам термін походить від грецької мови і перекладається як «знання наперед», а також використовується для трактування дослідження подальших перспектив розвитку певного об'єкта [5].

Науковець В. Варенко під прогнозуванням має на увазі процес окреслення перспектив еволюції конкретного явища, події, що спирається на знання тенденцій й законів розвитку людського суспільства, а також отримання даних про його ретроспективний і поточний стан [3].

Слід зазначити, що передбачення реалізується шляхом використання спеціальних наукових методів (дискусійний, аналогії, ключових запитань, дельфійський тощо), які дають можливість з'ясувати стани досліджуваного явища

У цілому прогнозування – це процес оцінки майбутніх результатів на основі історичних даних, поточних тенденцій та припущень. Це важливий інструмент для планування та прийняття рішень у будь-якій організації. Однак прогнозування стикається з багатьма проблемами, які можуть вплинути на його точність та надійність.

Аналітичний прогноз включає аналіз інформаційних відомостей, що віддзеркалюють зміни параметрів об'єкта, що вивчається (наприклад: склад, фактори розвитку), задля встановлення тенденцій його еволюції, необхідних під час проведення прогнозування.

Власне прогнозний огляд ґрунтується на аналізі первинних джерел значного хронологічного періоду [10]. Документ включає такі структурні елементи, як: вступ (містить пояснення потреби підготовки огляду), аналітична складова (передбачає характеристику об'єкта дослідження, закономірностей розвитку, та прогноз майбутніх тенденцій), аналітичні висновки, а також пропозиції. Як правило, аналітики готують цей документ з метою інформування щодо подальших перспектив розвитку досліджуваного об'єкта (терміном на 5-10 pp.) [3].

Як зауважує дослідник О. Яценко, у прогностичних оглядах на підставі відповідних аргументів наводиться оцінка стану певної ситуації, динаміки і прогностичних тенденцій еволюції галузі, на базі чого профільні підрозділи приймають необхідні рішення у процесі підготовки річних і довгострокових планів провадження наукових робіт. За допомогою інформації, викладеної у даних оглядах, розробляються пропозиції щодо можливих шляхів вирішення актуальних питань науки і суспільно-практичної діяльності, покращення показників функціонування підприємств. Найчастіше згадані огляди виступають елементом прогнозу та включають перелік заходів, конче потрібних задля реалізації поставленої мети і спрямовані, у першу чергу, на установи, що займаються такого роду плануванням [9].

Прийняття управлінських рішень, що відбувається в ході роботи організацій, повинне здійснюватися через оцінювання розвитку явищ у майбутній перспективі. Ухвалені стратегії прямо чи опосередковано чинять вплив на їх подальший стан, тому недооцінка значення ризиків здатна призвести до ускладнення діяльності організації.

Підготовка якісних аналітичних прогнозів актуальна у сферах фінансової, маркетингової діяльності; при формуванні кадрової політики; на виробництві; в роботі державних і приватних підприємств [1]. Досить важливим передбачення є також для функціонування громадських, соціальних організацій та політичних інституцій.

Головним показником ефективності аналітичного прогнозу можна вважати його затребуваність, оскільки він має працювати на випередження, та надаватися заздалегідь, з урахуванням актуальних термінів. З точки зору фахівців, ефективність прогностичної діяльності визначається такими факторами, як: можливість вільного доступу до об'єктивної й достовірної інформації; урахування специфіки досліджуваної країни; грамотне застосування інформації через володіння науковою методологією прогнозування; знання аналітиком особливостей конкретної галузі; освіченість; креативність; наявність практичного досвіду.

Прогнози поділяються на довгострокові (включають головний напрям розвитку організації протягом тривалого періоду) та короткострокові (потрібні задля розроблення термінових стратегічних сценаріїв). Головними умовами для їх ефективної підготовки є наявність широкої інформаційної бази, перевірених даних, а також альтернативних сценаріїв розвитку на підставі урахування тенденцій вірогідних змін та існуючих ризиків [3].

Таким чином, за результатами дослідження можна зробити висновок, що аналітичне прогнозування – важлива складова інформаційної діяльності. Прогностичні огляди, як різновид аналітичних документів, мають велике значення в інформаційному забезпеченні управління, оскільки дозволяють з'ясувати подальші перспективи ефективного розвитку будь-якої галузі.

Список літератури:

1. Бикова А., Галєєв О. Теоретичні аспекти макроекономічного прогнозування: вітчизняний досвід. Економіка та суспільство. 2024. № (62). URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-58>
2. Боднар І. Р. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах : підручник. Львів: Вид-во Львів. торг.-екон. Ун-ту, 2018. 279 с.
3. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність: навч. посіб. К. : Ун-т «Україна», 2014. 417 с.
4. Муковський І. Т., Міщенко А. Г., Шевченко М. М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. Київ: Кондор, 2012. 224 с.
5. Росохата А. С. Аналіз теоретичних основ наукового прогнозування на засадах маркетингу. Маркетинг і менеджмент інновацій. 2012. № 2. С. 99–111. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mimi_2012_2_13
6. Телешун С. О. Політична аналітика, прогнозування та політичні консультації. Київ: Вид. Паливода А.В., 2001. 112 с.
7. Федотова О.О. Передумови розвитку та сучасний стан інформаційно-аналітичної діяльності. Moderní aspekty vědy: XL. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2024. str. 702-

712.

8. Філіпова Л. Я., Захарова В. І. Аналітична складова інформаційної діяльності: уточнення сутності, ознак і процесів Харківської державної академії культури. 2009. Вісник ХДАК. (№ 28). С. 44–52.

9. Яценко О. М. Укладання оглядових документів: практ. посіб. Київ: Нілан. ЛТД, 2011. 84 с.

10. Fedotova O., Akobiy D. Information and analytical centres of Ukraine: specifics activity and classification. Norwegian Journal of development of the International Science. 2024. №130. Pp.114–119.